

EESTI AKREDITEERIMISKESKUS
ESTONIAN ACCREDITATION CENTRE

EAK AKREDITEERIMISKRITEERIUMID
EAK ACCREDITATION CRITERIA

EAK J1 – 2015

Tallinn 2015

Autorlus ja põhimõtted

Käesolev juhenddokument on koostatud EAK töögrupi (*koosseis: Kristiina Saarniit, Eire Endrekson, Paavo Ruzitš ja Viktor Krutob*) poolt ja see asendab 30.12.2014 kinnitatud dokumendi “EAK akrediteerimisnõuded”.

Juhendis kehtestatakse akrediteerimiskriteeriumid eri liiki vastavushindamistegevustele, mille osas EAK on kompetentne läbi viima akrediteerimist.

Juhendis esitatud nõuete järgimine on kohustuslik akrediteerimist taotlevatele ja akrediteeritud vastavushindamisasutustele.

Ametlik keel

Juhendit võib vajadusel tõlkida teistesse keeltesse. Eestikeelne versioon on ja jääb algupäraseks ning tõlgendamise erimeelsuste korral kehtib eestikeelne tekst.

Kinnitus

Juhendi kinnitas EAK juhataja Kristiina Saarniit */digiallkiri/* 15.09.2015.

Sisukord

I SISSEJUHATUS	4
II EAK AKREDITEERIMISKRITEERIUMID	5
1. LABOR.....	5
2. PÄDEVUSKATSETE KORRALDAJA.....	6
3. INSPEKTEERIMISASUTUS.....	7
4. TOODETE, PROTSESSIDE JA TEENUSTE SERTIFITSEERIMISASUTUS	8
5. ISIKUTE SERTIFITSEERIMISASUTUS	9
6. JUHTIMISSÜSTEEMIDE SERTIFITSEERIMISASUTUS.....	10
7. KASVUHOONEGAASIDE HEITKOGUSTE TÕENDAJA.....	12
8. KESKKONNATÕENDAJA	13
9. TEAVITAMIST TAOTLEV VASTAVUSHINDAMISASUTUS	14
Muudatuste leht	15

I SISSEJUHATUS

Käesolevas dokumendis esitatakse Eesti Akrediteerimiskeskuse (*edaspidi EAK*) poolt eri liiki vastavushindamisasutustele kehtestatud akrediteerimiskriteeriumid, millele peavad vastama kõik akrediteerimist taotlevad ja akrediteeringut omavad asutused.

Akrediteerimiskriteeriumite kehtestamise aluseks on Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008 (*Artikkel 8 p. 5*) ja standardi EVS-EN ISO/IEC 17011 (*p. 4.6.1, 7.1.1, 7.1.2b*) nõuded, mille kohaselt peab riiklik akrediteerimisasutus määrama kindlaks vastavushindamistegevused, mida ta on pädev akrediteerima ja kehtestama akrediteerimise üldkriteeriumid, mis peavad tuginema asjakohastele õigusaktidele ja normdokumentidele (*st rahvusvaheliste standarditele ja juhenddokumentidele*). Lisaks üldkriteeriumitele peab akrediteerimisasutus vajadusel kehtestama spetsiifilised tehnilised nõuded eri liiki vastavushindamistegevustele.

Vastavushindamisasutuste vastavust käesolevas juhendis kehtestatud kriteeriumitele kontrollib EAK akrediteerimis- ja järelevalvehindamiste käigus.

Akrediteerimiskriteeriumites on viidatud järgmistele rahvusvaheliste akrediteerimisalastele organisatsioonidele: **EA** - Euroopa Akrediteerimiskoostöö Organisatsioon, **ILAC** – Rahvusvaheline Laboriakrediteerimise Koostööorgan, **IAF** – Rahvusvaheline Akrediteerimisfoorum.

Akrediteerimistaotluste vormid ning alljärgnevas viidatud EAK juhendid on kättesaadavad EAK veebilehelt aadressil www.eak.ee, EA juhendid aadressilt www.european-accreditation.org, ILAC-i juhendid aadressilt www.ilac.org ja IAF-i juhendid aadressilt www.iaf.nu.

II EAK AKREDITEERIMISKRITEERIUMID

1. LABOR

1.1 Akrediteerimisel laborile esitatavad põhinõuded on toodud standardis EVS-EN ISO/IEC 17025:2006 „Katse- ja kalibreerimislaborite kompetentsuse üldnõuded (ISO/IEC 17025:2005)”.

1.2 Akrediteerimisel meditsiinilaborile esitatavad põhinõuded on toodud standardis EVS-EN ISO 15189:2012 “Meditsiinilaborid. Kvaliteedi ja kompetentsuse nõuded” nõuetele.

1.3 Akrediteerimisnõuete täitmise tagamiseks peab labor täiendavalt:

- mõõtetulemuste jälgitavuse ja usaldatavuse tagamisel järgima juhendite ILAC P10 “ILAC poliitika mõõtetulemuste jälgitavuse kohta” ja EAK J16 “Mõõtmiste jälgitavus. Põhinõuded” ning ILAC P9 “ILAC poliitika pädevuskatsetes osalemise kohta” ja EAK J5 “Pädevuskatsete kasutamine akrediteerimisprotsessis” sätteid;
- paindliku akrediteerimisulatusetaotlemiseks ja säilitamiseks vastama juhendites EA-2/15 “EA nõuded paindlike akrediteerimisulatusetaotlemiseks” ja EAK J19 “Paindlik akrediteerimisulatus. Põhimõtted ja hindamise juhend” toodud nõuetele.

1.4 Akrediteerimissümboli kasutamisel ja akrediteeringule viitamisel peab labor järgima juhendi EAK J9 “EAK logo ja akrediteerimissümboli kasutamise ja akrediteeringule ning MLA-liikmesusele viitamise kord” nõudeid.

1.5 Kalibreerimislabor peab täiendavalt järgima järgmisi nõudeid:

- mõõtemääramatuse hindamisel ja väljendamisel juhinduma dokumentide EA-4/02 “Mõõtemääramatuse hindamise ja väljendamise juhend kalibreerimisel” ja ILAC P14 “ILAC poliitika mõõtemääramatuse kohta kalibreerimisel” sätetest;
- osalema võrdluskalibreerimises enne akrediteerimist vähemalt ühe korra ja pärast akrediteerimist vähemalt kord 5 aasta jooksul iga akrediteerimisulatusse kuuluva mõõtesuuruse osas.

1.6 Katselabor peab täiendavalt järgima järgmisi nõudeid:

- mõõtemääramatuse hindamisel ja väljendamisel juhinduma dokumendi EA-4/16 “EA juhend määramatuse väljendamiseks kvantitatiivsel katsetamisel” nõuetest;
- osalema pädevuskatsetes või laboritevahelistes võrdluskatsetes (*olemasolul*) enne akrediteerimist vähemalt ühe korra ja pärast akrediteerimist vähemalt kord 5 aasta jooksul iga akrediteerimisulatusse kuuluva ühel ja samal mõõteprintsüübil põhinevate meetodikate grupi osas.

1.7 Taatluslabor peab täiendavalt järgima järgmisi nõudeid:

- järgima juhendi EAK J15 “Täpsustavad akrediteerimisnõuded mõõtevahendi taatluslaborile ja vastavushindamisasutusele” sätteid;
- osalema võrdluskalibreerimises või -taatlemises enne akrediteerimist vähemalt kord ja pärast akrediteerimist vähemalt kord 5 aasta jooksul iga akrediteerimisulatusse kuuluva mõõtesuuruse osas.

1.8 Meditsiinilabor peab täiendavalt järgima järgmisi nõudeid:

- taotletava akrediteerimisulatusetaotlemise kirjeldamisel järgima juhendis EA-4/17 “EA seisukoht meditsiinilaborite akrediteerimisulatusetaotlemise kirjeldamise osas” sätestatut.

1.9 Labori akrediteerimine viiakse läbi dokumendi EAK J2 “Akrediteerimishindamise protseduur” kohaselt. Katselaborite hindamisel arvestatakse lisaks dokumendi EAK VJ5 „Akrediteerimisulatusetaotlemise kirjeldamise ja hindamise planeerimise juhise keemiliste analüüside valdkonnas“ ning kalibreerimislaborite hindamisel dokumendi EAK VJ3 „Kalibreerimislaborite akrediteerimisulatusetaotlemise kirjeldamise ja vaatluste planeerimise juhise“ sätteid.

2. PÄDEVUSKATSETE KORRALDAJA

2.1 Akrediteerimisel pädevuskatsete (PT) korraldajale esitatavad põhinõuded on toodud standardis EVS-EN ISO/IEC 17043:2010 “Vastavushindamine. Üldnõuded pädevuskatsetele”.

2.2 Akrediteerimisnõuete täitmiseks peab PT korraldaja (*asjakohasusel*) täiendavalt järgima juhendite ILAC P10 “ILAC poliitika mõõtetulemuste jälgitavuse kohta” ja EAK J16 “Mõõtmiste jälgitavus. Põhinõuded” sätteid.

2.3 Akrediteerimissümboli kasutamisel ja akrediteeringule viitamisel peab PT korraldaja järgima juhendi EAK J9 “EAK logo ja akrediteerimissümboli kasutamise ja akrediteeringule ning MLA-liikmesusele viitamise kord” nõudeid.

2.4 PT korraldaja akrediteerimine viiakse läbi juhendite EAK J2 “Akrediteerimishindamise protseduur” ja EAK J20 “Tasemekatsete korraldaja hindamise juhend” kohaselt.

3. INSPEKTEERIMISASUTUS

3.1 Akrediteerimisel inspekteerimisasutusele esitatavad põhinõuded on toodud standardis EVS-EN ISO/IEC 17020:2012 „Nõuded eri tüüpi inspekteerimisasutuste toimimiseks“.

3.2 Akrediteerimisnõuete täitmise tagamiseks peab inspekteerimisasutus täiendavalt järgima juhendi ILAC P15 “ISO/IEC 17020:2012 rakendamine inspekteerimisasutuste akrediteerimiseks” sätteid.

3.3 Lisaks peab inspekteerimisasutus inspekteerimistegevuse käigus sooritatavate mõõtmiste jälgitavuse ja usaldatavuse tagamiseks:

- järgima juhendite ILAC P10 “ILAC poliitika mõõtetulemuste jälgitavuse kohta” ja EAK J16 „Mõõtmiste jälgitavus. Põhinõuded” ning ILAC P9 „ILAC poliitika pädevuskatsetes osalemise kohta“ ja EAK J5 „Pädevuskatsete kasutamine akrediteerimisprotsessis“ sätteid;
- osalema laboritevahelistes võrdluskatsetes vähemalt kord enne akrediteerimist ja vähemalt kord 5 aasta jooksul pärast akrediteerimist iga ühel ja samal mõõteprintsübil põhinevate mõõtemetoodikate grupi osas.

3.4. Akrediteerimissümboli kasutamisel ja akrediteeringule viitamisel peab inspekteerimisasutus järgima juhendi EAK J9 “EAK logo ja akrediteerimissümboli kasutamise ja akrediteeringule ning MLA-liikmesusele viitamise kord” nõudeid.

3.5 Inspekteerimisasutuste akrediteerimine viiakse läbi juhendi EAK J2 “Akrediteerimishindamise protseduur” ja kohaldatavusel EAK VJ17-2 “Elektripaigaldiste auditit teostavate inspekteerimisasutuste hindamisjuhise” kohaselt.

4. TOODETE, PROTSESSIDE JA TEENUSTE SERTIFITSEERIMISASUTUS

4.1 Akrediteerimisel toodete, protsesside ja teenuste sertifitseerimisasutusele esitatavad põhinõuded on toodud standardis EVS-EN ISO/IEC 17065:2012 „Vastavushindamine. Nõuded asutustele, kes sertifitseerivad tooteid, protsesse ja teenuseid“.

4.2 Keevitustööde sertifitseerimisasutus peab järgima samuti juhendi EA-6/02 “EA juhend EN 45011 ja ISO/IEC 17021 kasutamiseks sertifitseerimisel vastavusele EN ISO 3834-le” nõudeid.

4.3 PEFC puidu tarneahela sertifitseerimisasutus peab lisaks järgima PEFC rahvusvahelise standardi ST 2003:2012 (*teine väljalase 17.11.2014*) nõudeid.

4.4 Akrediteerimissümboli kasutamisel ja akrediteeringule viitamisel peab sertifitseerimisasutus järgima juhendi EAK J9 “EAK logo ja akrediteerimissümboli kasutamise ja akrediteeringule ning MLA-liikmesusele viitamise kord” nõudeid.

4.5 Toodete, protsesside ja teenuste sertifitseerimisasutuse akrediteerimine viiakse läbi juhendi EAK J2 “Akrediteerimishindamise protseduur” ja juhise EAK VJ4 „Toodete/protsesside/teenuste sertifitseerimistegevuse hindamise erijuhis“ kohaselt.

5. ISIKUTE SERTIFITSEERIMISASUTUS

5.1 Akrediteerimisel isikute sertifitseerimisasutusele esitatavad põhinõuded on toodud standardis EVS-EN ISO/IEC 17024:2012 „Vastavushindamine. Üldnõuded isikute sertifitseerimisasutustele“.

5.2 Akrediteerimissümboli kasutamisel ja akrediteeringule viitamisel peab sertifitseerimisasutus järgima juhendi EAK J9 “EAK logo ja akrediteerimissümboli kasutamise ja akrediteeringule ning MLA-liikmesusele viitamise kord” nõudeid.

5.3 Isikute sertifitseerimisasutuse akrediteerimine viiakse läbi juhendi EAK J2 “Akrediteerimishindamise protseduur” kohaselt.

6. JUHTIMISSÜSTEEMIDE SERTIFITSEERIMISASUTUS

6.1 Akrediteerimisel juhtimissüsteemide sertifitseerimisasutustele esitatavad põhinõuded on toodud standardis EVS-EN ISO/IEC 17021-1:2015 "Vastavushindamine. Nõuded juhtimissüsteemide auditit ja sertifitseerimist teostavatele asutustele. Osa 1: Nõuded".

6.2 Akrediteerimisnõuete täitmise tagamiseks peab sertifitseerimisasutus täiendavalt järgima järgmiste dokumentide nõudeid:

- IAF MD 1 „IAF kohustuslik dokument mitme tegevuskoha valikul põhinevaks sertifitseerimiseks“;
- IAF MD 2 „IAF kohustuslik dokument juhtimissüsteemide akrediteeritud sertifitseeringu ülekandmiseks“ (*üleminekutähtaeg 15.06.2018*);
- IAF MD 4 „IAF kohustuslik dokument computeriseeritud audititehnikate ("CAAT") kasutamise kohta juhtimissüsteemide akrediteeritud sertifitseerimisel“;
- IAF MD 10 „IAF kohustuslik dokument sertifitseerimisasutuse ISO/IEC 17021:2011 kohase kompetentsiohje hindamiseks“;
- IAF MD 11 „IAF kohustuslik dokument ISO/IEC 17021 rakendamiseks integreeritud juhtimissüsteemide audititel“;
- IAF MD 19 „IAF kohustuslik dokument mitme tegevuskohaga organisatsiooni juhtimissüsteemi auditiks ja sertifitseerimiseks (kui tegevuskohtade valik pole rakendatav)“ (*üleminekutähtaeg 31.03.2018*).

6.3 Akrediteerimissümboli kasutamisel ja akrediteeringule viitamisel peab sertifitseerimisasutus järgima juhendi EAK J9 "EAK logo ja akrediteerimissümboli kasutamise ja akrediteeringule ning MLA-liikmesusele viitamise kord" nõudeid.

6.4 Kvaliteedijuhtimissüsteemide sertifitseerimisasutus peab täiendavalt järgima järgmiste dokumentide nõudeid:

- ISO/IEC 17021-3:2017* „Vastavushindamine. Nõuded juhtimissüsteemide auditit ja sertifitseerimist teostavatele asutustele. Osa 3: kompetentsusnõuded kvaliteedijuhtimissüsteemide auditeerimisel ja sertifitseerimisel“;
**Üleminekutähtaeg dokumendilt ISO/IEC TS 17021-3:2013 – märts 2019.*
- IAF MD 5 „IAF kohustuslik dokument QMS ja EMS auditite kestuse kohta“.

6.5 Keskkonnajuhtimissüsteemide sertifitseerimisasutus peab täiendavalt järgima järgmiste dokumentide nõudeid:

- ISO/IEC 17021-2:2016* „Vastavushindamine. Nõuded juhtimissüsteemide auditit ja sertifitseerimist teostavatele asutustele. Osa 2: Kompetentsusnõuded keskkonnajuhtimissüsteemide auditeerimisel ja sertifitseerimisel“;
**Üleminekutähtaeg dokumendilt ISO/IEC TS 17021-2:2012 - dets.2018.*
- IAF MD 5 „IAF kohustuslik dokument QMS ja EMS auditite kestuse kohta“;
- EA-7/04 „Õiguslik vastavus kui osa akrediteeritud ISO 14001:2015 sertifitseerimisest“.

6.6 Töötervishoiu ja tööohutuse juhtimissüsteemide sertifitseerimisasutus peab täiendavalt järgima juhendi EA-3/13 „EA dokument ISO/IEC 17021-1 rakendamiseks töötervishoiu ja tööohutuse juhtimissüsteemide sertifitseerimisel“ (*rakendustähtaeg - 20.06.2019*) nõudeid.

6.7 Toiduohutuse juhtimissüsteemide sertifitseerimisasutus peab lisaks järgima tehnilise spetsifikatsiooni ISO/TS 22003:2013 „Toiduohutuse juhtimissüsteemid – nõuded toiduohutuse juhtimissüsteemide auditit ja sertifitseerimist teostavatele asutustele“ nõudeid.

6.8 Keevitustööde kvaliteedijuhtimissüsteemide sertifitseerimisasutus peab lisaks järgima dokumendi EA-6/02 "EA juhised EN 45011 ja ISO/IEC 17021 kasutamiseks sertifitseerimisel vastavusele EN ISO 3834-le" nõudeid.

6.9 PEFC metsamajandamise sertifitseerimisasutus peab täiendavalt järgima järgmiste dokumentide nõudeid:

- „PEFC Sertifitseerimise ja Akrediteerimise Protseduurid“ Lisa 6;
- PEFC metsamajandamise rahvuslikud standardid, mis kehtestavad täiendavaid nõudeid sertifitseerimisasutusele:
 - PEFC EST 2, PEFC EST 3, PEFC EST 4
 - PEFC DK 005-3

6.10 Juhtimissüsteemide sertifitseerimisasutuse akrediteerimine viiakse läbi juhendi EAK J2 „Akrediteerimishindamise protseduur“ kohaselt, arvestades dokumentides EAK VJ2 „Juhtimissüsteemide sertifitseerimistegevuse hindamise erijuhis“, IAF MD 15 „IAF kohustuslik dokument juhtimissüsteemide sertifitseerimisasutuse tegevusnäitajate kogumise kohta“, IAF MD 16 „IAF kohustuslik dokument ISO/IEC 17011 rakendamiseks toiduohutuse juhtimissüsteemide sertifitseerimisasutuse akrediteerimisel“ ja IAD MD 17 „IAF kohustuslik dokument juhtimissüsteemide sertifitseerimisasutuse tegevuse vaatlemiseks akrediteerimisel“ (*rakendustähtaeg 07.01.2018*) esitatud juhiseid.

7. KASVUHOONEGAASIDE HEITKOGUSTE TÕENDAJA

7.1 Akrediteerimisel kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendamisasutusele esitatavad põhinõuded on toodud standardis EVS-EN ISO 14065:2013 „Kasvuhoonegaasid. Nõuded kasvuhoonegaaside heitkoguste valideerimis- ja tõendamisasutustele, kasutamiseks akrediteerimisel või muul moel tunnustamisel“ ja Euroopa Komisjoni määruses (EL) nr 600/2012, milles käsitletakse kasvuhoonegaaside heite- ja tonnkilomeetriaruannete tõendamist ja tõendajate akrediteerimist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ.

7.2 Akrediteerimisnõuete täitmise tagamiseks peab kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendamisasutus täiendavalt järgima standardi EVS-EN ISO 14064-3:2012 „Kasvuhoonegaasid. Osa 3: Kasvuhoonegaaside heitkoguste hindamiseks valideerimise ja tõendamise nõuded koos juhisega“ ning järgmiste dokumentide nõudeid:

- EA-6/03 ”EA dokument tõendajate tunnustamise kohta EU ETS direktiivi kohaselt“;
- IAF MD 6 “IAF kohustuslik dokument ISO 14065:2013 rakendamise kohta”.

7.3 Akrediteerimissümboli kasutamisel ja akrediteeringule viitamisel peab kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendaja järgima juhendi EAK J9 “EAK logo ja akrediteerimissümboli kasutamise ja akrediteeringule ning MLA-liikmesusele viitamise kord” nõudeid.

7.4 Kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendaja akrediteerimine viiakse läbi juhendite EAK J2 “Akrediteerimishindamise protseduur”, EAK J21 “Kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendaja hindamise juhend” ja IAF MD 14 “IAF kohustuslik dokument ISO/IEC 17011 rakendamise kohta kasvuhoonegaaside valideerimisel ja tõendamisel (ISO 14065:2013)” kohaselt.

8. KESKKONNATÕENDAJA

8.1 Akrediteerimisel keskkonnatõendajale esitatavad põhinõuded on toodud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 25.11.2009 määruses nr 1221/2009 „Organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemis (EMAS)”¹.

8.2 Lisaks peab keskkonnatõendaja järgima standardi EVS-EN ISO/IEC 17021-1:2015 “Vastavushindamine. Nõuded juhtimissüsteemide auditit ja sertifitseerimist teostavatele asutustele. Osa 1: Nõuded“ asjakohaseid nõudeid.

8.3 Akrediteerimissümboli kasutamisel ja akrediteeringule viitamisel peab keskkonnatõendaja järgima juhendi EAK J9 “EAK logo ja akrediteerimissümboli kasutamise ja akrediteeringule ning MLA-liikmesusele viitamise kord” nõudeid.

8.4 EMAS keskkonnatõendaja, kes tegutseb teises EL liikmesriigis kui see, kus ta akrediteeriti, peab kohaliku akrediteerimisasutuse teavitamisel oma tegevusest järgima EL Komisjoni otsuse nr 2016/1621/EL sätteid.

8.5 Keskkonnatõendaja akrediteerimine viiakse läbi juhendite EAK J2 “Akrediteerimishindamise protseduur” ja EAK J18 “EMAS keskkonnatõendaja hindamise juhend” kohaselt.

¹ EL määruste tõlked on avaldatud Keskkonnaministeeriumi veebilehel www.envir.ee/keskkonnakorraldus/juhtimissüsteemid ja EL originaaldokumendid aadressil europa.eu.int/comm/environment/emas/documents.

9. TEAVITAMIST TAOTLEV VASTAVUSHINDAMISASUTUS

9.1 Teavitamist taotleva vastavushindamisasutuse akrediteerimisel võetakse lisaks akrediteerimisnõuetele arvesse juhendis EA-2/17 „EA dokument akrediteerimiseks teavitamise eesmärgil“ loetletud nõuded.

9.2 Teavitamist taotlevat vastavushindamisasutust akrediteeritakse Eesti õigusaktis ja/või juhendis EA-2/17 (tabelid 2 ja 3) asjakohase vastavushindamismooduli ja direktiivi osas eelistatuks nimetatud standardi nõuete suhtes.

Muudatuste leht

UUS	VANA	Kuupäev	Muudatuse sisu	Kinnitus
p. 1.5	p. 1.5	18.01.2016	“4” asendatud “5”-ga	/digiallkiri/
p. 1.6	p. 1.6	18.01.2016	Tekst täpsustatud	/digiallkiri/
p. 1.7	p. 1.7	18.01.2016	“2,5” asendatud “5”-ga	/digiallkiri/
p. 3.3	p. 3.3	18.01.2016	Tekst täpsustatud	/digiallkiri/
p. 1.3, 3.3	p. 1.3, 3.3	03.04.2017	Lisatud viide ILAC P9-le ja EAK J5-le	/digiallkiri/
p. 1.4, 2.3, 3.4, 4.3, 5.2, 6.3, 7.3, 8.3	p. 1.4, 2.3, 3.4, 4.3, 5.2, 6.3, 7.3, 8.3	03.04.2017	J9 nimi muudetud	/digiallkiri/
p. 1.9	p. 1.9	03.04.2017	J13 asendatud J2-ga	/digiallkiri/
p. 2.2	p. 2.2	03.04.2017	Lisatud viide ILAC P10-le	/digiallkiri/
p. 2.4, 7.4, 8.4	p. 2.4, 7.4, 8.4	03.04.2017	Lisatud viide EAK J2-le	/digiallkiri/
p. 3.5, 4.4, 5.3, 6.9	p. 3.5, 4.4, 5.3, 6.9	03.04.2017	J17 asendatud J2-ga	/digiallkiri/
p. 6.2	p. 6.2	03.04.2017	Lisatud viide IAF MD 19-le	/digiallkiri/
p. 3.5	p. 3.5	08.05.2017	Lisatud viide VJ17-2-le	/digiallkiri/
p. 4.3	-	08.05.2017	Lisatud viide PEFC standardile	/digiallkiri/
p. 6.1	p. 6.1	08.05.2017	Lisatud viide ISO 17021-1-le ja üleminekutähtaeg	/digiallkiri/
p. 6.2	p. 6.2	08.05.2017	Lisatud viide IAF MD 10-le	/digiallkiri/
p. 6.5	p. 6.5	08.05.2017	Lisatud viide ISO 17021-2:2016-le ja üleminekutähtaeg	/digiallkiri/
p. 6.6	-	08.05.2017	Lisatud viide EA-3/13-le	/digiallkiri/
p. 6.9	p. 6.8	08.05.2017	Lisatud PEFC EST standardid	/digiallkiri/
p. 6.10	p. 6.9	08.05.2017	Lisatud viited VJ17-1-le ja 3 IAF MD-le	/digiallkiri/
p. 7.4	p. 7.4	08.05.2017	Lisatud viide IAF MD 14-le	/digiallkiri/
p. 8.2	p. 8.2	08.05.2017	Lisatud viide ISO 17021-1-le ja üleminekutähtaeg	/digiallkiri/
p. 9, 9.1	-	08.05.2017	Lisatud viide teavitamist taotleva asutuse erinõuetele	/digiallkiri/
p. 8.4	-	30.08.2017	Lisatud viide EL Komisjoni otsusele	/digiallkiri/
p. 8.5	p. 8.4	30.08.2017	Punkti number muudetud	/digiallkiri/
p. 1.9	p. 1.9	13.12.2017	Lisatud viited EAK VJ3-le ja VJ5-le	/digiallkiri/
p. 4.5	p. 4.5	13.12.2017	Lisatud viide EAK VJ4-le	/digiallkiri/
p. 6.2	p. 6.2	13.12.2017	Lisatud IAF MD2 ja MD19 rakendustähtajad	/digiallkiri/
p. 6.4	p. 6.4	13.12.2017	Standardiviide ajakohastatud	/digiallkiri/
p. 6.5	p. 6.5	13.12.2017	Standardiviide ajakohastatud	/digiallkiri/
p. 6.9	p. 6.9	13.12.2017	Lisatud Taani PEFC standard	/digiallkiri/
p. 6.10	p. 6.10	13.12.2017	Lisatud viide EAK VJ2-le	/digiallkiri/
p. 9.2	-	13.12.2017	Lisatud viide eelistatud standarditele	/digiallkiri/